

Summa Concionum.

filii parentibus thesaurizare, sed filiis parentes; Ego autem libentissime impendam, & superimpendar ipse pro animabus vestris. Charitas Apostolica transcendit omnem paternalem, amor enim paternalis facit, quod parentes bona sua reservent filiis suis; At verò Apostoli pro suis ovis non solum bona dabant, sed etiam semetipsos in sacrificium, offerebant, ut bene ad citat. locum commentatur. D. Chrysol. *Parentes quidem filiis thesaurizare lex natura precipit. Ego autem non solum hoc facio, sed & metipsum addo, & ista excellentia est.* Hanc Apostolicam perfectionem imitata est bona adolescentula, dum non tantum sua bona temporalia reliquit, sed etiam seipsam per Religionis vota Deo dedicavit.

11. Nil terrenum in se admittens, sed omnia terrena in se comburens & extinguens; Abrahamus immolaturus filium suum, ascendebat in montem. *Tulit quoque ligna holocausti, & imposuit super Isaac filium suum, ipse vero portabat in manibus ignem & gladium.* Genes. 22. num. 6. Cur Abrahamus igne, & gladio utramque occupat manu? Aut cur non in una ignem, & gladium portat? vel saltem quare ignem Isaac non tradidit cui ligna deportanda tradiderat? Montem ascendebat Abrahamus obedientia armatus, & amore Dei inflammatus, ut filium immolaret, hinc utraque manu ignem & gladium portabat, ut denotaret, quod sic ad illam functionem, omnem suam vim & conatum adhibebat, ut in se extingueret, ac refecaret, quidquid temporalis, ac terreni affectus erat; Philo Hebræus lib. de Cherubim ait. *An non vides, quod sapiens ille Abrahamus, quando incipit iuxta Deum metiri omnia, nihil creatura tribuens, accepit ad ignem gladii similitudinem ignem & gladium refecare, & excurrere quidquid mortale habebat, ut expedita cogitatione sublimis ad eum evolveret.* Vide cap. 1. q. 67. num. 579. & 80.

12. Reddam tibi vota mea. Pro quo audiendus est eleganter D. Bernard. serm. 60. ad forem, jam citatus, & sic ait. *Quicumque ad gaudia aeterna desiderat pervenire, necesse est, ut bona, qua Deo promissit, studeat adimplere.* Unde Prophetia Plal. 75. n. 12. ait. *Vovete, & reddite Domino Deo vestro. At si dixeret, vos ipsos vovete, & reddite, quia necesse est, ut qui vovet etiam reddat, quia vovendo se debitorem fecit; & melius est, non vovete, quam post votum promissa non solvere.* Reddere proprie significat rem debitam, seu retentam solvere, homo vovendo se fecit Deo debitorem; ergo semetipsum totum Deo dedit, & consecravit, in omnibusque Deum intendat.

13. Quid illustrius, & excellentius, quam creaturam se totam Deo mancipare, hoc enim ceteris excelsius est, & per antonomasiam magnum dicitur De Nazareth scribitur Numer. 6. n. 2. *Vir sive mulier, cum fecerit votum, ut sanctificetur. Ubi Septuaginta transferant, Cum magnum voverit votum.* Cujus appellationis rationem reddens Philo Hebræus lib. de sacrif. ait, *Nazaræus seipsum dedicat, & ideo magnum hoc votum appellatur. Nihil enim quisquam possidet seipso pretiosius qua possessione tunc ceditur.*

14. Iterum sicut in citato Ntmi. loco. *Vir, sive mulier cum fecerit votum, ex Hebræo legitur, Cum mirificaverit se vovendo votum.* Sic & legit D. August. lib. loquutionum, sepe similiter alii legunt, *Cum mirandum aliquid fecerit.* Nam revera sua, & se quempiam voluntate, & voluptate abdicare, & totum se in Divinum obsequium tradere, ac devovere, tam magnum est, ut quodammodo hominem ad divinam conditionem transferat. Origen. homil. 24. in Num. *Si offeram Deo, ait, justitiam nostram, accipiemus ab eo justitiam Dei; Et si offeramus ei nostram castitatem, accipiemus ab eo ipsius castitatem; & si offeramus ei sensum nostrum: accipiemus ab eo sensum ipsius.*

15. Unde citata homilia late & amplè in hanc rem sic disserit ipse Origenes. *Valde magna fuerunt antiqua sacrificia. Abrahamus filium suum in holocaustum; Jephthe filiam suam sacrificavit. Sic Sacerdotes Antiqui pecora; ut boves, arietes, quæ sunt quid extrinsecum, at verus imitator Christi, non aliquid offert extrinsecum, sed tantum semetipsum, suamque libertatem, vestigia Christi sequens, qui semetipsum pro nobis obtulit.*

CONCIO XX.

Ad fratres pro capitulo, seu electione facienda.

THEMA.

DA locum timori Altissimi, & in omni sapientia dispositio legis. Eccles. 19. n. 18.

1. Ait Ecclesiasticus *Da locum timori Altissimi.* Ex radice Hebræica legitur, *Da locum spiritui altissimi*, ut ipse divinus Spiritus ingrediatur ad animas nostras. *Et in omni sapientia.* Tygurin. *In omni intelligentia dispositio legis.* Ut communiter explicatur *ad discernendum bonum, ac malum.*

2. Maxime exponendum est, quod sapiens ait; *Da locum spiritui altissimi.* Spiritus Sanctus Deus est, proindeque in omni loco adest, ipsumque replet, quomodo ergo dicitur, quod ei demus locum? quia sic aliquando cor nostrum repletum est prava affectione, odio ac amore, ut in eo Divinus Spiritus, non habeat locum. Coruscantur cordis nostri Religiosi, Missam de Spiritu sancto cantant, ipsumque invocant. *Veni Creator Spiritus.* Sed quomodo ipse venit, cum corda nostra repleta sint maligna affectione, iniquo odio, amore, ac ambitione. *Date locum Spiritui Altissimi*, mitemus ergo corda nostra ab omni inordinato affectu, ut Spiritus Sanctus veniat, & illuminet pectora. *In omni sapientia dispositio legis.* Ut ipse Divinus Spiritus veniens nos instruat in vera intelligentia nostræ obligationis, legis, ac constitutionis, *ad discernendum bonum, & malum.* Ut eligamus bonum, & fugiamus malum.

3. *Da locum timori Altissimi, seu Spiritui Altissimi.* In quo primum maxime electores admonentur, ut suum munus, suam obligationem recogitent, ut tanquam Religionis filii dent locum Spiritui Altissimi, ut advertant, & ante oculos habeant Religionis bonum, & ultique

Summa Concionum.

ejulque convenientiam.

4. Cum Petrus confiteretur Christum Filium Dei. *Tu es Christus Filius Dei vivi.* Tunc eligitur à Christo caput totius Ecclesie. *Tu es Petrus & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.* Matth. 16. n. 18. Cur hæc electio non fit ob eminentissimi num charitatis actum, ut quando in possessione ipsius Pontificatus est constitutus. *Petre amas me.* Ut ita electio respondeat possessioni; vel cur non eligitur ob illam heroicam Martyrii voluntatem. *Parvulus sum ire tecum in mortem, & in carcerem.* Vel cur non ob illum admirabilem Religionis actum. *Domine exi à me, quia homo peccator sum.* Sed tantum ob actum fidei eligitur, cum confiteretur Christum Filium Dei; magna sapientia disposuit Dominus, Pontificem Ecclesie suæ creare, quando Christo representatum fuit, quod ipse erat Dei Filius D. Paschal. *Tunc Petrus eligitur caput Ecclesie Dei, cum Christum manifesta voce Filium Dei faceret.* Quamvis Christus D. semper esset in actuali cognitione suæ naturæ, tamen ob documentum nostrum, tunc voluit constituere pastorem Ecclesie Dei, quando ei objectum fuit ante oculos, quod ipse erat Filius Dei. Vultis, o Religiosi, bonum Prælatum eligere, recogitate, quod filii Religionis estis, & inde ei maxime stricti, & quod pastor illius vester etiam sit pastor.

5. Graviter ponderat D. Basil. Seleuciens. quod præcepit Deus Samuëli, ut tenderet in domum Itai Bethlehemitis. *Resisti enim in filiis ejus mihi Regem.* 1. Reg. 16. n. 1. Videtur quod aliquod erat motum Prophetæ, ut valde moelus pergeret, nam ipse secum pensitavit, quod Deus ei mandavit facere aliam electionem, scilicet Saül, qui ut valde malignum, inobedientem, ac sacrilegum, ambitiosumque se exhibuit, cur ergo Deus in hac electione Davidis cogitandum animum Prophetæ aliquo levamine non recreat? Dicens vade latitandum, nam hic eligendus omni virtute erit repletus, ut de illo dicatur. *Inveni hominem secundum cor meum.* De illoque me filium esse gloriose decantabo, tamen plus Deus dixit, quam si omnia illa magnalia de Davide explicasset, ait enim deus, *providi mihi: Si deus dixisset; Elige Israël, vel alteri poterat esse aliqual dubium, an eligendus esset bonus, vel malus; at cum Deus ait, providi mihi.* Apertè testatur sibi eligere. Inde planum & apertum est; meliorem, & excellentiorem sibi eligere. D. Basil. Seleu. Orat. 14. *Providi mihi animam Spiritus receptionem bene compositam.* Si deus ex eo quod ait sibi providere Regem, denotat meliorem eligere: nos ergo viri Religiosi, non aliis eligimus, sed tantum nobismetipsis, ergo meliorem, & aptiorem eligamus.

In omni sapientia dispositio legis. In quo denotatur modus procedendi in electione, non attendendo ad amorem, ac affectum, sed tantum ad dispositionem legis, ad bonumque Religionis regimen.

Cum Pharaos haberet notitiam de Joseph, educiturque de carcere, & stans in ejus præsentia; Tunc Rex proponit ei secum somnium cujus germanam interpretationem reddidit Joseph; Admiratus Rex ait, *Nam inveni-*

re poterimus talem virum qui spiritus Dei plenus sit: Tu eris super domum meam, & ad tui oris imperium, cunctus populus obediet. Gen. 41. n. 38. & 40. Merito admiratur Abulenſis, quomodo Pharaos ad tantum apicem extollit Joseph, nullo examine, ac inquisitione facta, de ejus nomine, ætate, parentibus, ac progenie. Cum tamen eo tempore, quo David egrediebatur contra Philisthæum, dixit Saül ad Abner, *De qua stirpe descendit hic adulescens.* 1. Reg. 17. numer. 55. Cur ergo Pharaos non interrogat de persona, ac progenie Joseph, Saül vero de Davidis persona inquit, *De qua stirpe descendit hic adulescens.* Movebatur ipse humano affectu, ac spiritu odii, & amoris, & ideo non ad merita, sed ad personam attendit. At vero Pharaos ducatur, divino spiritu, ac impulsu, denudatus ab omni affectu carnis, ac sanguinis, & ideo non respiciebat personam, sed illius merita, intelligentiam nempe, ac sapientiam, quia si humanus affectus non quaerit merita, sed personam, divinus vero impulsus è contra, merita & non personam respicit. Et hoc magno & alto examine, ut bene consulatur regimini Religionis, ac republicæ.

8. Ut eligatur Saül in Regem ait sacer Text. 1. Reg. 10. n. 20. *Et applicavit Samuël omnes tribus Israël, & cecidit fors tribus Benjamin, & applicavit tribum Benjamin, & cogitationes ejus, & cecidit cognatio Merri, & perveni usque ad Saül filium Cis.* Ad eligendum Regem appositus Samuël omnes tribus, ex quibus egreditur tribus Benjamin. Secundo egreditur cognatio Merri: Tertio domus Cis; & quarto Saül, electio fiebat dei nutu; Cur non primo jactu creatur Saül ad quid tot fortes? Procopius. *Ne ignis humani studii, & favoris esse suspicaretur. Sorti judicium permisit Prophetæ, ut quod Deo visum esset, declararet.* Per fortes fit electio, ut notum fiet, quod non ad peculiare res, sed tantum ad dei nutum attendebatur; Ut convenientior, & aptior eligeretur. Maxime tamen in rem nostram, ad quid tot fortes? Perbellè D. Gregor. Magn. sic ait. *Quid in hoc facto significatur, nisi quia Sancta Ecclesia Principes, multa consideratio eligendi sunt.* Tot fortes ex alta divina Providentia interponuntur, cum tamen res primo jactu fieri posset, in documentum nostrum, quod fortes illæ erant veluti actus reflexi considerationis nostro modo dicendi, qui divina virtute ad electionem fiebant pro nostra eruditione, quod si divina virtute tot actus ad eligendum interponuntur, quot, & quantos suæ considerationis debent homines adhibere, ut bene eligant, ne in eligendo errent.

9. *In omni sapientia dispositio legis, ad discernendum bonum & malum.* Ut communiter Interpretes explicant. Ecce merito finis bonæ electionis, discernere inter bonum & malum, ut eligatur bonum, & declinetur malum, quod ut bene fiat, maxime attendendum est ad merita, ad prudentiam, ac experientiam eligendorum, ut optimè dignitas meritis correspondeat.

10. De Christo D. ait Isaias c. 9. n. 6. *Factus est Principatus super humerum ejus.* Cur Principatus non constituitur in capite, ubi corona imponitur?

ponitur? vel in manu, quæ sceptro decoratur? sed tantum in humeris; de Christo D. loquens Jacob ait Gen. 49. n. 25. *Supposit humerum suum ad portandum.* Supposit humeros ad labores, ibi ut dignitas fulgeat. D. Ambr. lib. de benedic. cap. 6. sic ait. *Subjicit humerum suum ad laborem, subiciens se Cruci, ut nostra peccata portaret, ideo dicit Propheta, cuius Principatus super humerum ejus.* Hameri, qui pondus Crucis portaverunt, dignitatis gloria resplendant. D. Hieron. ubi in nostra vulgata est. *Factus est. Principatus, legit, facta est mensura super humerum ejus.* Quia ad mensuram meritum, Dignitas, & honor conferendus est. Ubi fulgent merita virtutum, prudentiæ, Religionis, benignitatis, cum Religione, ibi dignitas conferenda est.

11. Veri Prælati symbolum optimè exprimit leo ille, qui interfecit Prophetam, eo quod cum esset missus ad denunciandum Jeroboam supplicia imminuentia; tamen divina mandata non observavit; nam cum ei esset præceptum, ne comederet in illo loco; comedit, & cum reverteretur in domum suam, invenit eum leo, & occidit, & erat cadaver ejus projectum in itinere, & leo stabat juxta cadaver. 3. Reg. 13. n. 24.

12. Præclarus Dei minister iste leo, interfecit Prophetam, sed non attingit carnes ejus, observavit commissionem sibi factam. Quia enim ei mandatum est, ut illum interficeret; hoc leo præstat, minimè tamen dilacerat cadaver, ac in frustra cædit hoc ei non est datum. Verus Dei minister adimplet ordinem sibi datum, illum verò excedere ad diaboli satellites pertinet.

13. Quid deinde agit leo, stabat juxta cadaver, illud custodiens; concurrebant Lupus, pardus, ursus, ut cadaver comederent, leo, custodiebat. Attabant animalia videntes Cadaver; & jejunabant, & nihil comedebant, leo etiam abstabat & jejunabat, & non comedebat. Optimus Prælatas, qui si facit aliquos jejunare, etiam ipse jejunat, jejuniumque observat.

14. Deinde quid agit leo, interfecit Prophetam, corpus tamen custodivit, ut debito sepulture officio honoraretur. Planè Dei minister erat, qui castigat, & honorificat, sic supplicium infert, ut debitam reverentiam impendat. Tandem leo hominem Dei interfecit ut peccatorem, ac ut Prophetam veneratur, ut notat D. Gregorius lib. 4. Dialogor. cap. 24. *Leo ergo, ait, qui prius peccatori vitam necave-*

rat, custodivit postmodum cadaver just. Ut peccatorem pena afficit, ut justum honore prosequitur; Bonus enim Prælatas delinquentes plectit, bonos multa reverentia honorificat.

15. Aaronis virga in tabernaculo floruit Num. 17. n. 8. *Inveni germinasse virgam Aaron in domo Levi, in gentibus geminis eruperunt flores, qui foliis dilatatis in amygdalas definiti sunt.* Tamen in Ægypto eadem virga vertitur in colubum. *Tulit virgam coram Pharaone, & servis ejus, quæ verja est in colubum, & devoravit virga Aaron virgas eorum.* Exod. 7. n. 10. Cur ergo eadem Aaronis Virga in Ægypto vertitur in serpentem; in tabernaculo verò flores & fructum profert. Ecce virga boni optimi Prælati, quæ erga serpentes venenosas Ægypti, serpens est a eas devorandas, & consumendas, erga verò bonos in tabernaculo fervientes lenis & suavis, proferens flores, ac fructus dulcissimos.

16. Ait Regius Vares Psal. 106. n. 23. *Qui descendunt mare in navibus, facientes operationem in aquis multis, ipsi viderunt opera Dei & mirabilia ejus qui profundo.* Quem locum D. Bernardus serm. de tribus Ecclesiæ ordinibus in capitulo explicat de Patribus, ac Religiosis in ipso capitulo. Quoniam sunt isti qui descendunt in mare in navibus, ait Bernard. *Vos venerabiles fratres, ac coabbates nostri de numero Prælatorum.* Nam ipsa prælati dignitas, est veluti navis, quia ei traditur domus, & conventus ad regendum; *Facientes operationem in aquis multis;* In magna nempe contradictione, ac commotione aquarum; sed quæ navis tantæ aquarum vehementiæ poterit resistere; ea nempe quæ fuerit charitate compaginata, quia *aque multe non poterunt extinguere charitatem,* & ideo ad munimen, ac soliditatem tria sunt necessaria prælati, juxta Apostol. 1. Timoth. 1. num. 5. *Charitas de corde puro, conscientia bona, fides non ficta,* quæ sunt explicanda. *Charitas de corde puro,* ut desideret prodesse, & non præesse. *Conscientia bona,* ut sincerè, sine odio & amore se habeat in actionibus capitularibus. *Fides non ficta,* quam debet habere erga bonum suæ Religionis, & qui talia præstiterint, *ipsi viderunt opera Dei, & mirabilia in profundo,* ut explicat Nibenensis ex sententia Rabbiorum, quod illi, qui videbantur minus idonei, sint valde apti & convenientes, ut Deus per illos multa ad Religionis bonum spectantia operetur.

DEO DANTE

II. Tomo dabimus quedam ad funeralia, & alia spectantia.

R. P. D. FR. JOANNIS
DA SYLVEIRA,
COMMENTARIORUM
IN APOCALYPSIM
Beati Joannis Apostoli;
TOMUS PRIMUS.

PRÆFATIUNCULA.

AGNUS Philippus Abbas in exordio in Cantic. sic ait: *Præclara nobis est tractatio de supremo Capite, ac Principe nostro Christo Jesu, qui est sponsus totus candidus, ac rubicundus; de ejusque sanctissima Genitrice, quæ est speculum sine macula, & vocata est de Libano, ut esset coronata de capite Amara, de vertice Sanir; de ejusque dilectissima sponsa Ecclesia, quæ turris consistit David; adificata cum propugnaculis, mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium Apostolorum, Martyrum, Confessorum.* Præclarissima sanè nobis est tractatio de supremo Capite nostro CHRISTO JESU, ejusque sanctissima Matre; de quibus jam egi per quinque Tomos in Text. Evangelicum. Restat ut modò dicamus de ejus dilectissima Sponsa Ecclesia, de qua totus hic liber Apocalypseos disserit, de ejusque variis eventibus, qui temporum successione variè acciderunt, cum multis tyrannis, ejus persecutoribus; ac tandem de ultima persecutione Antichristi usque ad finem mundi: in quibus omnibus ejus milites, Apostoli, Martyres, Confessores, ac Virgines fide, ac verbo Dei armati, gloriosè resplendent; quorum illustrissima facinora in hoc Apocalypseos libro, tanquam in simbolo, ac ænigmate continentur: cujus expositionem, Deo dante, & sanctissima Maria Vierge. auxiliante, aggredimur.

Philip Abb.
Cantic.
Sapient. 7.
Cantic. 4.

TITULUS LIBRI

Apocalypsis Joannis Apostoli.

ARIÆ LECTIONES.

Aræus ac Pagn. Apocalypsis Joannis Theologi.

Arabicus. Visio Joannis Apostoli, & Evangelistæ.

Sylveira in Apocalypsim. Tom. I.

Syriacus. Revelatio, quæ facta est super Joannem Evangelistam à Deo, in Pathmos insula, in quam ejectus fuit à Nerone Cæsare.

Tygurina. Apocalypsis sancti Joannis Apostoli, & Evangelistæ Theologi.

QUÆSTIONES PROEMIALES circa Titulum Libri.

A QUÆSTIO